

ધમ્મવાણી

રોસકો કદરિયો ચ, પાપિછો મચ્છરી સટો ।
અહિરિકો અનોતપ્પી, તં જઝ્ઝા વસલો ઇતિ ॥

- સુત્તનિપાત - ૧૩૩ (વસલસુત્ત)

ને કોધી છે, કંજૂસ છે, પાપિષ્ઠ છે, ઈર્ષાળુ છે, ઠગ છે, નિર્લક્ષ્ય છે,
અસંકોચી છે એને વૃષલ (ચાંડાળ) જાણો.

ગણરાજ્યની સુરક્ષા કેમ થાય ?

ભગવાન બુદ્ધના ધર્મશાસનનું પહેલું વર્ષ હતું. બોધગયામાં સમ્યક્ સંબોધિ પ્રાપ્ત કરી, વારાણસીમાં ધર્મચક્ર પ્રવર્તન કરી, પુનઃ બોધગયા થઈને ભગવાન રાજગૃહ આવ્યા. ત્યાં જ વજ્રિજ ગણરાજ્યનો સેનાપતિ લિચ્છવી મહાલિ ભગવાનના સંપર્કમાં આવ્યો અને એમના ઉપદેશથી લાભાન્વિત થઈને એમનો પહેલો લિચ્છવી શિષ્ય બન્યો. એના કારણે થોડાક જ દિવસોમાં યેશાલીના અનેક લિચ્છવી ભગવાનના શ્રદ્ધાળુ શિષ્યો બની ગયા.

મહાલિ સૈન્ય સંચાલનની કલામાં નિપુણ, નિષ્ણાત હતો. એ જ કારણે એ ક્ષેત્રમાં યેશાલી સેનાનો પ્રબળ દબદબો હતો. પરંતુ થોડાક દિવસો બાદ દુર્ભાગ્યવશ એણે પોતાનાં બંને નેત્રો ખોઈ દીધાં. લિચ્છવીઓના મનમાં એના પ્રતિ અત્યંત આદરભાવ હતો. અતઃ એને પ્રધાન-સૈન્ય-પ્રશિક્ષકનું પદ દઈને તેજસ્વી લિચ્છવી યુવક 'સિંહ' ને સેનાપતિ બનાવાયો. એ દિવસોમાં સિંહ એક અન્ય ધાર્મિક આચાર્યનો પ્રમુખ શિષ્ય હતો. પરંતુ જ્યારે એણે જોયું કે યેશાલીના અનેક લિચ્છવી ભગવાનના અનુયાયી થઈ ગયા છે, ત્યારે એક દિવસ કુતૂહલવશ ભગવાનને મળવા ગયો. એમની સાથે વાર્તાલાપ કરીને તે અત્યંત પ્રભાવિત થયો અને એમનો શ્રદ્ધાળુ શિષ્ય બની ગયો. ભગવાનનો શિષ્ય બની ગયા પછી પણ મહાલિની માફક સિંહ સેનાપતિએ પણ સેનાપતિત્વના ઉત્તરદાયિત્વને કુશળતાપૂર્વક નિભાવવામાં કોઈ કસર ન રાખી. ભગવાન પોતાના ગૃહસ્થ શિષ્યોને એમની પારિવારિક, સામાજિક અને શાસકીય જવાબદારીઓથી વિમુખ થવાનું નહોતા શીખવતા. બલ્કે એમાં અધિક કુશળતા પ્રાપ્ત કરવાને માટે પ્રોત્સાહિત કરતા હતા.

એક વાર ભગવાન યેશાલી આવ્યા અને ત્યાંના સારંદદ ચૈત્યમાં ઊતર્યા. ત્યારે ઘણા બધા લિચ્છવી ભગવાનને મળવા આવ્યા. એમનું અભિવાદન કરીને એક બાજુ બેસી ગયા. યેશાલી ગણરાજ્યની ખુશાલી પર આસપાસનાં રાજ્યોને બહુ ઈર્ષા થતી હતી. આ કારણે યેશાલી પર આક્રમણ થવાનો ખતરો સતત રહેતો. ભગવાન આ સચ્ચાઈને ખૂબ સમજતા હતા. મગધ અને યેશાલીના પરસ્પર મનભેદથી પણ

તેઓ અજાણ ન હતા. તેઓ સ્વયં શાક્ય ગણરાજ્યમાં જન્મ્યા અને ઊછર્યા હતા. ગણરાજ્યની ખૂબીઓ અને ખામીઓને સારી રીતે સમજતા હતા. અતઃ એમણે વજ્રિ ગણરાજ્યની સુરક્ષા ને માટે લિચ્છવીઓને સાત વ્યાવહારિક ઉપદેશ આપ્યા અને કહ્યું કે એનું પાલન કરતાં રહેવાથી તેઓ સદા અજેય રહેશે. એ ઉપદેશ હતા :

(૧) લિચ્છવીઓ ! જ્યાં સુધી વજ્રિ એકતા ચાલુ રાખીને વારંવાર એકઠા મળતા રહેશે, ત્યાં સુધી તેઓ અજેય રહેશે.

વજ્રિ ગણરાજ્યના સાંસદ (કે જે રાજા કહેવાતા), સંસદભવનમાં (જેને સંથાગાર કહેતા), વારંવાર એકત્ર થઈને દેશની સુરક્ષા પર વિચાર-વિમર્શ કરતા રહો. પ્રમાદવશ આવું ન કરવાથી સીમાપારના દુશ્મનોને આક્રમણનો મોકો મળે છે. સાંસદોને બેખબર જોઈને તેઓ ચોરની માફક જનપદમાં ઘૂસણખોરી કરીને લૂંટફાટ કરવા લાગે છે. પરંતુ જ્યારે સાંસદ સજાગ રહે છે તો દેશમાં થયેલી ઘૂસણખોરીની ખબર સાંભળતાં જ ત્યાં તત્કાળ પોતાનું સૈન્યબળ મોકલીને શત્રુનું મર્દન કરે છે. - તત્તો બલં પેસેત્વા અમિત્તમદ્ધનં કરોન્તિ । ત્યારે દુશ્મન સમગ્ર જાય છે કે - ન સવ્કા અમ્હેહિ વગ્ગબન્ધેહિ વિચરિત્તુન્તિ । આપણે અહીં વર્ગબદ્ધ (એકીસાથે) વિચરણ નહીં કરી શકીએ. પરિણામે તેઓ મિજિત્વા - આમતેમ વિખેરાઈને પલાયન્તિ - પલાયન કરી જાય છે.

(૨) લિચ્છવીઓ ! જ્યાં સુધી વજ્રિ એકમત થઈને બેસતા રહેશે, એકમત થઈને ઊઠતા રહેશે, અને એકમત થઈને જે કરણીય છે એ કરતાં રહેશે, ત્યાં સુધી તેઓ અજેય રહેશે.

કોઈ સંકટની ઘડીમાં જ્યારે આહવાનની ભેરી વાગે તો પ્રત્યેક સાંસદ તુરંત સંસદભવન પહોંચી જાય. જો કોઈ ભોજન કરી રહ્યો હોય તો એને અધૂરું છોડીને અને જો વસ્ત્રાલંકારથી સજ્જ રહ્યો હોય તો એને પણ છોડીને જેમ તેમ વસ્ત્રો પહેરીને તત્કાળ સંસદભવન પહોંચી જાય. ત્યાં બધાં એકી સાથે મળી હળીને પારસ્પરિક ચિંતન-મનન અને વિચાર-વિમર્શ કરીને જે ફેસલો કરે, તે સર્વસંમતિથી થાય. આમ બધા એકમત થઈને ઊઠે. ત્યારબાદ જે કરણીય છે તે પણ એકીસાથે

રહીને પૂરું કરે. મતભેદ હશે, અંદરોઅંદર વિખવાદ હશે તો દુશ્મનનો સામનો કરવો કપરો થઈ જશે.

રાષ્ટ્રની રક્ષાને માટે આખા રાષ્ટ્રમાં ઉત્સાહ જગવો. જ્યારે રાજ્ય તરફથી ઘોષણા થાય કે - અસુકદ્વાનેસુ ગામસીમા વા નિગમસીમા વા એટલે કે અમુક સ્થાન પર, ગામની કે નિગમની સીમા પર દુશ્મનો ચઢી આવ્યા છે અને પ્રજાને એમ પૂછવામાં આવે કે - કો ગત્વા ઇમં અમિત્તમદ્ધનં કરિસ્સતિ - કોણ ત્યાં જઈને અમિત્ર-મર્દન કરશે ? ત્યારે અહં પઠમં, અહં પઠમં - “પહેલાં હું, પહેલાં હું” ના વીર-દ્વનિથી આખું ગણરાજ્ય ગૂંચી ઊઠે. દેશ પર સંકટ આવતાં સઘળા દેશવાસી એની સુરક્ષામાં સામેલ થવામાં પોતાનું કર્તવ્ય સમજે. આ જ વક્ષિઓનું કરણીય કર્તવ્ય છે. એને પૂરું કરવામાં કદાપિ ન ચૂકો.

(૩) લિચ્છવીઓ ! જ્યાં સુધી વક્ષિ પોતાના પરંપરાગત રાજ્ય-વિધાન અને ન્યાયસંહિતાનું અતિક્રમણ નહિ કરે, ત્યાં સુધી તેઓ અજેય રહેશે.

નિયમાનુસાર પ્રજા પાસેથી જે કર લેવાનો નિશ્ચિત છે એને કોઈ સાંસદ પોતાના ક્ષેત્રમાં પોતાનું ધાર્યું કરીને વધારી દે અથવા જે કર નહિ લેવાવો જોઈએ એને જબરદસ્તીથી લાગૂ કરી દે તો એ વિધાનનું અતિક્રમણ થશે. આનાથી અસંતોષ ફેલાશે. અસંતુષ્ટ પ્રજા સંકટના સમયે સહયોગ નહિ આપે.

અથવા કોઈ સાંસદ પક્ષપાત કરીને પોતાના ક્ષેત્રમાંથી કર વસૂલ જ ન કરે તો પરિણામે રાજ્યકોષ ક્ષીણ થઈ જશે. સેનાને આવશ્યક આયુધ નહિ પ્રાપ્ત થઈ શકે. સમય પર વેતન નહિ મળે તો સૈન્યબળ ક્ષીણ થઈ જશે.

ન્યાયપાલિકાની પુરાણી દંડસંહિતાનું પણ કદાપિ ઉદ્ધંધન ન થાય. દંડસંહિતા અનુસાર અપરાધના સદેહમાં પકડાએલ વ્યક્તિને સાત સ્તર સુધી અપીલ કરવાનો અધિકાર છે. એ ક્રમશઃ મહામાત્ય, વ્યાવહારિક, સૂત્રધર, અષ્ટકુલિક, સેનાપતિ, ઉપરાજા અને રાજા સુધી અપીલ કરી શકે છે. આ અપીલોમાં કોઈ સ્તર પર પણ નિરપરાધ સાબિત થતાં મુક્ત કરાય છે. જો અંતે અપરાધી સાબિત થાય તો દંડિત કરાય છે. આ રીતે દંડિત થાય તો અપરાધી અને એના પરિવાર તથા સમાજના લોકો અપ્રસન્ન નહિ થાય. પરંતુ અપીલ કરવાનો અવસર ન દઈને દંડિત કરી દેવાય તો ન્યાયસંહિતાનું ઉદ્ધંધન થશે, લોકો અપ્રસન્ન થશે. સંકટના સમયે શત્રુનો મુકાબલો કરવામાં પૂરો સહયોગ નહિ દે. જો ન્યાયસંહિતાનું જરા પણ ઉદ્ધંધન કર્યા વિના શાસન ચલાવાય તો પ્રજા પ્રસન્ન રહેશે, દેશની સુરક્ષામાં સહર્ષ ભાગીદાર બનશે. એટલે સંવિધાન અક્ષુણ્ણ રાખવું આવશ્યક છે.

(૪) લિચ્છવીઓ ! જ્યાં સુધી વક્ષિ વયોવૃદ્ધોને આદર-સત્કાર, સન્માન-પૂજન અને ગૌરવ પ્રદાન કરતા રહેશે, એમના કથન પર ધ્યાન દેતા રહેશે, ત્યાં સુધી તેઓ અજેય રહેશે.

દેશના અનુભવવૃદ્ધ, વયોવૃદ્ધ, નિવૃત્ત સાંસદોનું માન-સન્માન ચાલુ રહેશે, એમની ઉપેક્ષા નહિ કરાય તો શાસન-સંબંધી અથવા સુરક્ષા-સંબંધી એમના લાંબા

અનુભવોનો લાભ મળતો રહેશે. સંકટના સમયે એમણે કંઈ રીતે સંગઠિત થઈને દેશને બચાવ્યો, રણભૂમિમાં કેવી રીતે સૈન્યવ્યૂહોની રચના કરી અને શત્રુઓના વ્યૂહોનો કંઈ રીતે દબંસ કર્યો; એમની અનુભવજન્ય સૂઝથી ગણરાજ્યની સુરક્ષા દ્વંદ્વ રાખી શકાશે. એમની અવહેલના થશે તો એમના દીર્ઘકાલીન અનુભવોના લાભથી રાષ્ટ્ર વંચિત રહી જશે.

(૫) લિચ્છવીઓ ! જ્યાં સુધી વક્ષિ પ્રજાની વહુ દીકરીઓને ઉચિત સંરક્ષણ આપતા રહેશે, કોઈનું અપહરણ નહિ કરે, ત્યાં સુધી તેઓ અજેય રહેશે.

સત્તાનો મદ બહુ પ્રબળ હોય છે. કોઈ સાંસદ મદમત્ત થઈને પારકી વહુ- દીકરીઓ પર અત્યાચાર કરે તો એના પરિવારના લોકો દુઃખી થઈને રાજ્યદ્રોહી થઈ જશે. જ્યારે દેશ પર આક્રમણ થશે ત્યારે અન્યાયનો બદલો લેવાને માટે તેઓ શત્રુ સાથે મળી જશે અને દેશની બરબાદીમાં સહાયક બની જશે. સાંસદ દુરાચારથી દૂર રહેશે તો દેશની સુરક્ષા ખતરામાં નહિ પડે.

(૬) લિચ્છવીઓ ! જ્યાં સુધી વક્ષિ રાજનગરીની ભીતર અને બહાર જેટલા પણ ચૈત્ય છે, દેવસ્થાન છે એનું માન-સન્માન કરતા રહેશે, રાજ્ય તરફથી એમને જે આર્થિક અનુદાન મળી રહ્યું છે, એને ચાલુ રાખશે તો તેઓ અજેય રહેશે.

આજની માફક એ દિવસોમાં પણ દેશમાં અનેક સંપ્રદાયો હતા, એના પોતપોતાના ચૈત્ય-ચબૂતરા હતા, દેવસ્થાન હતાં. સમજદાર રાજ્ય એ બધાંને પ્રસન્ન રાખે, સંતુષ્ટ રાખે તે જરૂરી છે. દુર્વ્યવહાર કરીને એમને દેશદ્રોહી ન બનાવી લે. એમનાં દેવસ્થાનોને પૂરું સંરક્ષણ પ્રદાન કરે. રાજ્ય તરફથી એમને જે અનુદાન મળતું હોય એને કદાપિ બંધ ન કરે. અન્યથા, એ દેવસ્થાનોના દેવ જ કુપિત નહિ થાય, એમનાથી અધિક ખતરનાક વાત એ હશે કે એના પૂજક-ઉપાસક રાજદ્રોહી અને દેશદ્રોહી થઈ જશે. સંકટના સમયે આક્રમણકારી શત્રુઓ સાથે મળી જશે. અતઃ એમને સમુચિત સંરક્ષણ આપવું એ રાજ્યની સુરક્ષાને માટે આવશ્યક છે.

(૭) લિચ્છવીઓ ! જ્યાં સુધી વક્ષિ સંતો, અરહંતોને માટે સુરક્ષાની વ્યવસ્થા ચાલુ રાખશે ત્યાં સુધી તેઓ અજેય રહેશે.

જે દેશમાં સંતો-અરહંતોનો આદર થયો તો દૂર, બલ્કે એના પર હાથ ઉપાડાતો હોય, એમને સુખ-શાંતિપૂર્વક વિહાર કરવા દેવામાં ન આવતો હોય, એ દેશમાં બહારથી સંત-અરહંત આવવાનું બંધ કરી દે છે અને જે છે તે દેશ છોડીને ચાલ્યા જાય છે. આથી લોકો સત્યધર્મના ઉપદેશોથી વંચિત રહી જાય છે, સદાચારવિહીન થતા જાય છે. દુરાચાર વધતો જાય છે, સુખ-શાંતિ અને સૌહાર્દ (સહદયતા) નષ્ટ થતાં જાય છે. ચારિત્રવાન લોકોના અભાવમાં દેશ દુર્બળ બનતો જાય છે. અતઃ સંત-અરહંતોની સુરક્ષા સદા આવશ્યક છે.

ભગવાને વક્ષિ ગણરાજ્યની સુરક્ષાના હિતમાં આ સપ્તાંગિક ઉપદેશ દઈને કહ્યું કે વક્ષિ ગણ જ્યાં સુધી આનું પાલન કરતા રહેશે ત્યાં સુધી અજેય જ રહેશે અને ખરેખર આ બધા ઉપદેશોનું પાલન કરતાં કરતાં વક્ષિ ગણરાજ્ય લાંબા સમય સુધી અજેય રહ્યું. (ક્રમશઃ)

સાધકોના પ્રશ્નો : ગુરુજીના ઉત્તરો

પ્રશ્ન - ૧ : વ્યવસાયીઓ પાસે સમય ઓછો હોય છે - તો એ લોકો કેવી રીતે વિપશ્યનાનો અભ્યાસ કરી શકે ?

ઉત્તર : (ખરેખર તો) વ્યવસાયીઓ માટે સાધના વધારે મહત્વની છે. જેઓ ગૃહસ્થી છે, જેમને જીવનની જવાબદારીઓ ઉપાડવાની છે, તેમને વિપશ્યનાની ઘણી જ વધારે જરૂર છે. કારણ ચડતી-પડતીથી ભરેલી જિંદગીમાં તેમને અનેક પ્રકારની પરિસ્થિતિઓનો સામનો કરવો પડે છે. આ વિષય પરિસ્થિતિઓના કારણે તેઓ વ્યથિત - વ્યાકુળ બની જતા હોય છે. જે તેઓ વિપશ્યના શીખે, તો તેઓ જિંદગીનો (તેની વિષમતાઓનો) સામનો વધુ સારી રીતે કરી શકશે. એટલું જ નહિ, સારા નિર્ણયો લઈ શકશે, સાચા નિર્ણયો લઈ શકશે, જે તેમને ખૂબ મદદરૂપ બનશે.

પ્રશ્ન - ૨ : શું અમે બે કે વધુ સાધના પદ્ધતિઓને એકબીજા સાથે જોડી શકીએ ?

ઉત્તર : તમારે જેટલી સાધના - પદ્ધતિઓને જોડવી હોય તેટલી જોડી શકો છો, પણ વિપશ્યના સાથે તેમને જોડતા નહીં. વિપશ્યના એક-એક અનોખી સાધના પદ્ધતિ છે. તેને બીજા કશા સાથે જોડવાથી એ તમને લાભ નહિ કરે, બલકે હાનિ કરી શકે છે. વિપશ્યનાને શુદ્ધ જ રાખો. બીજી પદ્ધતિઓ મનના ઉપર-ઉપરના સ્તર પર એક આછું - પાતળું આવરણ છાવરી દે છે. રંગ-રોગાન ચડાવી દે છે. જ્યારે વિપશ્યના તો મનનું ઊંડુ ઓપરેશન કરે છે અને મનના ઊંડાણમાંથી શ્રંચિઓને બહાર કાઢે છે, તો (સમજ જો કે) તમે એવી રમત રમી રહ્યા છો, જે તમને નુકસાનકારક પુરવાર થઈ શકે.

પ્રશ્ન - ૩ : જગતને ભૂલી જઈ, આખો દિવસ બેસી રહો અને સાધના કર્યા કરો એ શું સ્વાર્થપિણું નથી.

ઉત્તર : મનને તંદુરસ્ત-સ્વસ્થ કરવા સાધનાનો ઉપયોગ કરવો એમાં સ્વાર્થપિણું નથી. જ્યારે તમારું શરીર માંદું પડે છે. ત્યારે સ્વાસ્થ્ય પ્રાપ્ત કરવા તમે હોસ્પિટલમાં દાખલ થાઓ છો. ત્યારે તમે એમ નથી કહેતા, “અરે રે, હું કેવો સ્વાર્થી !” - તમે જાણો છો કે માંદા કે જખમી થયેલા શરીરથી ઠીક રીતે જીવી શકાય નહીં; વળી, માણસ પોતાના શરીરને વધુ

બળવાન બનાવવા વ્યાયામશાળામાં પણ જાય છે. તેવી રીતે માણસ પોતાના મનને સ્વસ્થ કરવા સાધના કેન્દ્ર પર જાય છે, કંઈ આખી જિંદગી ત્યાં રહેવા માટે નહીં. રોજ-બરોજનું જીવન પોતાના માટે, તેમ જ અન્ય માટે સારી રીતે જીવી શકે તે માટે તંદુરસ્ત-સ્વસ્થ મન સીધી વધુ જરૂરનું છે.

પ્રશ્ન - ૪ : જીવનનું અંતિમ લક્ષ્ય શું છે ?

ઉત્તર : અંતિમ જીવન, અંતિમ લક્ષ્ય અહીં જ, અત્યારે છે. જે તમે કંઈક પ્રાપ્ત કરવા માટે, ભવિષ્ય પર નજર રાખી બેઠા છો, અને અત્યારે - વર્તમાનમાં કંઈ જ પ્રાપ્ત કરતા નથી, તો આ એક જ્ઞાન્તિ છે. પણ, જે તમે અત્યારે - વર્તમાનમાં સુખ - શાંતિ અનુભવવી શરૂ કરી દીધી, તો પૂરેપૂરી શક્યતા છે કે તમે લક્ષ્ય સુધી પહોંચી જશો. જે, બીજું કંઈ નહિ પણ, સાચી સુખ - શાંતિ છે. માટે અત્યારે જ અનુભવ કરો, આ જાણો. તો જ તમે ખરેખર સાચા માર્ગે છો.

પ્રશ્ન - જો આપણે, આપણું પોતાનું જ નિરીક્ષણ કરતા રહીશું, તો સદૃશ રીતે-સ્વભાવિક પછો કેવી રીતે જીવન જીવી શકીશું ?

ઉત્તર : આપણે પોતાનું જ નિરીક્ષણ કરતા રહેવામાં જે ખોવાઈ જઈશું, તો આપમેળે, સહજ-સ્ફૂરાણથી કામ કરી શકીશું નહીં - વિપશ્યના શિબિર કરી લીધા પછી લોકોને આવું લાગતું નથી. અહીં તમે તમારા મનને કેળવતાં શીખો છો. જેનાથી તમે તમારા રોજિંદા જીવનમાં જ્યારે પણ જરૂર પડે ત્યારે તમારી અંદર નિરીક્ષણ કરી શકવાનું સામર્થ્ય પ્રાપ્ત કરો છો. એવું નથી કે આખી જિંદગી આંખો બંધ રાખી તમે બસ સાધના જ કરતા રહો. જેવી રીતે કસરતો કરીને તમે જે શારીરિક બળ પ્રાપ્ત કરો છો, તે તમને રોજના જીવનમાં ઉપયોગી થાય છે, તેવી રીતે આ મનની કસરત છે, જે તમારા મનને સબળ બનાવશે. તમે જેને મુક્ત, સહજ-સ્ફુરિત ક્રિયાશીલતા કહો છો, એ હકીકતમાં તો અંધ-પ્રતિક્રિયા છે - જે હંમેશા હાનિકારક બને છે. પોતાનું નિરીક્ષણ કરતાં શીખીને તમે જોશો, કે જ્યારે પણ જીવનમાં મુશ્કેલ પરિસ્થિતિ ઉભી થશે, ત્યારે તમે તમારા મનનું સંતુલન જાળવી શકશો. પછી એ સંતુલન થકી તમે મુક્તપણે - સહજ રીતે નક્કી કરી શકશો કે શું સાચાં પગલાં લેવા - સાચી રીતે સક્રિય કેમ બનવું - જે હંમેશા તમારા માટે તેમજ બીજાં બધાં માટે હિતકારક હશે.

આગામી વિપશ્યના શિબિરો અંગેની માહિતી

ઘમ્મકોટ

ફોન : 0281 - 2782040 M. : 9327923540

06 to 17-02-08, 20 to 02-03-08, 05 to 16-03-08, 19 to 30-03-08

:: ફક્ત જૂના સાધકો માટે ::

૧૦ દિવસીય ગંભીર શિબિર : 06 to 17-02-08

સતિપઞ્ચાન શિબિર : 21 to 29-3-08

એક દિવસીય શિબિર : દર મહિનાના પહેલા રવિવારે કેન્દ્ર ઉપર અને દર મહિનાના બીજા રવિવારે રાજકોટ શહેરમાં

:: રાજકોટ સિટી ઓફિસ ::

C/o. બાબા ડાઈનિંગ હોલ, પંચનાથ રોડ, રાજકોટ - ૩૬૦ ૦૦૧. ફોન : 0281 - 2220861-866, M. : 94272 21591, 94262 02222

ઘમ્મસિંધુ

ફોન : (02834) 273303, 273612

:: ૧૦ દિવસીય શિબિરોની માહિતી ::

27 to 07-02-08, 10 to 21-02-08, 24 to 06-03-08

:: ફક્ત જૂના સાધકો માટે ::

સતિપઞ્ચાન શિબિર : 10 to 18-02-08

ગંભીર સાધકો માટે ૨૦ - ૩૦ દિવસીય શિબિર :

૨૦ દિવસ : 09 to 30-03-08,

૩૦ દિવસ : 09-03 to 09-04-08

એક દિવસીય શિબિર : દર મહિનાના પહેલા રવિવારે ૧૦.૩૦ થી ૫.૩૦ 'ભાડાકેન્દ્ર'

ઘમ્મપીઠ - અમદાવાદ

ફોન : 02714 - 284680, M. 84284 18387

:: ૧૦ દિવસીય શિબિરોની માહિતી ::

16 to 27-01-08, 06 to 17-02-08, 20 to 02-03-08, 05 to 16-03-08

ફક્ત જૂના સાધકો માટે

સતિપઞ્ચાન શિબિર : 22 to 30-03-08

અમદાવાદ સિટી ઓફિસ :- ઈશ્વરભુવન, કોમર્સ કોલેજ પાસે, નવરંગપુરા, અમદાવાદ - ૩૮૦૦૦૮ M. 9898010307

ફક્ત જૂના સાધકો માટે એક દિવસીય શિબિર : દર મહિનાના છેલ્લા રવિવારે અમદાવાદમાં.

ઘમ્મદિવાલર - મહેસાણા

ફોન : (02782) 272500, 283318

:: ૧૦ દિવસીય શિબિરોની માહિતી ::

02 to 13-01-08, 30 to 10-02-08

સામુદ્રિક સાધના : ૨-ઉર્વશી બંગલો, રામોસાગા જગતનાકા, દર ગુરુવારે સવારે ૬ થી ૭, સંપર્ક : ઉપેન્દ્રકુમાર પટેલ M. 9376353315, 02762 - 253315

દ્યાંગદ્યા-હળવદ માટે ૧૯ થી ૩૦ માર્ચ-૨૦૦૮ દરમિયાન રપે. શિબિર.

સુરેન્દ્રનગર-વિરમગામ માટે ૨ થી ૧૩ એપ્રિલ-૨૦૦૮ શિબિર.

સંપર્ક સ્થાનો હવે પછીની પત્રીકામાં જાહેર કરવામાં આવશે.

ધમ્મકોટ (રાજકોટ) કેન્દ્રની પ્રગતિ

હાલમાં સાધકોની સંખ્યા ખૂબ વધી રહી છે એટલે નવા નિવાસ સ્થાન બનાવવાની જરૂરીયાત ઊભી થઈ છે. પુરૂષો માટે ૧૪ તથા મહિલાઓ માટે ૮ નિવાસ સ્થાન બનાવવાની યોજના છે. દરેક નિવાસ સ્થાનનો અંદાજિત ખર્ચ રૂ. ૭૫,૦૦૦ (પંચોતેર હજાર) આવશે તેમજ મીની ધમ્મહોલને વધારવા માટે નીચે રૂ. ૪,૦૦,૦૦૦ (ચાર લાખ) તથા ઉપર રૂ. ૩,૦૦,૦૦૦ (ત્રણ લાખ) નો ખર્ચ થશે. જે સાધક-સાધિકાઓ આ પૂણ્યકાર્યમાં ભાગીદાર બનવા ઇચ્છે તે કેન્દ્રનો સંપર્ક કરી શકે છે. (કેન્દ્રનું દાન આવકવેરા ૮૦-જી અંતર્ગત છુટને માન્ય છે.)

જુનાગઢના સાધકો માટે શિબિરની રૂપે. વ્યવસ્થા તેમજ સંમેલન

જુનાગઢ જિલ્લાના સાધક ભાઈ-બહેનો માટે ૧૦ દિવસીય શિબિરની રૂપેશ્યલ ધમ્મકોટ કેન્દ્ર ખાતે વ્યવસ્થા રાખેલ છે. તા. ૨૦ ફેબ્રુઆરી થી ૨ માર્ચ કેન્દ્ર પર આવવા-જવાની વાહનની સીધી વ્યવસ્થા કરવામાં આવશે.

તેમજ વિપશ્યના પરિચય માટે એક સંમેલન પણ ગોઠવવામાં આવ્યું છે. સંમેલનની તારીખ ૨૭ જાન્યુઆરી ને રવિવારે જુના સાધકો માટે સવારે ૮ થી ૯ સમુહ સાધના, ૯ થી ૧૦ પ્રશ્નોત્તરી અને ૧૦ થી ૧૧ નવા ભાઈ-બહેનો માટે વિપશ્યના પરિચય.

સ્થળ:- સરસ્વતિ હેડગોવર સ્કુલ, દ્વારકાપુરી રોડ, સરદાર બાગ, જુનાગઢ.

ઉપરોક્ત સ્થાને દર રવિવારે સવારે ૮.૦૦ થી ૯.૦૦ જુના સાધકો માટે સમુહ સાધનાનું આયોજન હોય છે. ઉપરોક્ત સંમેલન અને શિબિર માટે વધુ માહિતી મેળવવા નીચેના ધમ્મ સેવકોનો સંપર્ક સાધી શકો છો.

● રતિભાઈપરમાર : મો. ૯૪૨૬૯૨૨૨૭૪	● રૂપલબેન મશરૂ : મો. ૯૪૨૬૧૬૫૭૭૬
● જીવણભાઈવાંજા : ફોન: ૦૨૮૯-૨૬૭૦૭૦૧	● પુષ્પાબેન માંકડીયા : મો. ૯૪૨૮૦૧૫૦૮૪
● રમેશભાઈસાવલીયા : મો. ૯૪૨૮૭૦૫૮૪૩	● ચંદ્રિકાબેન ચુડાસમા : મો. ૯૪૨૭૧૮૪૯૯૭
● રમણીકભાઈકવા : મો. ૯૪૨૭૨૦૫૪૦૫	

દોહા ધરમના

અપના ભી પાલન કરે, પાલે નિજ પરિવાર ।
ઓરોં કા પાલન કરે, ગૃહી ધર્મ કા સાર ॥
અપની સંપદ કી સદા, રક્ષા કરે સચેત ।
પર ઓરોં કા કણ કભી, દાબે નહીં અચેત ॥
સંગ્રહ હી સંગ્રહ કરે, કરે ન કિંચિત ત્યાગ ।
ઉસ ગૃહપતિ કો સુખ કહાં, જિસકા છુટા ન રાગ ॥

એક્સેલ કોપકેર લિમિટેડ

૬/૨ - રૂપાપરી રોડ, ભાવનગર - ૩૬૪ ૦૦૫
ફોન : ૨૨૧૨૪૦૧-૨-૩ની મંગળકામનાઓ સાથે

દોહા ધરમના

દમન ઓર અન્યાય કા, કરે પ્રબલ પ્રતિકાર ।
પર અન્યાયી કે લિયે, રહે હૃદય મેં પ્યાર ॥
સંપદ-મીત અનેક હૈ, વિપદ-મીત સો મીત ।
સ્વજન પરાયે કી સદા, વિપદા પરખે પ્રીત ॥
અર્જિત સંપત્તિ કા સદા, સમુચિત હો ઉપયોગ ।
તો ગૃહપતિ કા સુખ બઢે, બઢે નહીં ભવ રોગ ॥

ટ્રાંસમેટલ લિમિટેડ

૩૦૧-બી ટાવર, અલ્હાપુરી આર્કેડ, આર.સી.દત્ત રોડ,
વડોદરા-૩૯૦૦૦૭. ફોન : ૨૩૪૩૩૦૨/૦૪ની મંગળકામનાઓ સાથે

સૌરાષ્ટ્ર વિપશ્યના રિસર્ચ સેન્ટર (પત્રિકા વિભાગ) ૩-એ, પ્રમુખ સ્વામી આર્કેડ, પહેલા માળે, માલવિયા ચોક, રાજકોટ - ૩૬૦ ૦૦૧. વતી પ્રકાશક તથા મુદ્રક : **ચંદુભાઈ મહેતા**, મુદ્રણ સ્થાન: નાઈસ આર્ટ, 'મુક્તિરામ કોમ્પલેક્સ', રાષ્ટ્રીય શાળા મેઈન રોડ, રાજકોટ - ૩૬૦ ૦૦૨. દ્વારા રાજકોટ ખાતે પ્રકાશિત. તંત્રી : **ભરત કાપડીઆ**. વિપશ્યના (ગુજરાતી) પત્રિકાનું લવાજમ : ૩-એ, પ્રમુખ સ્વામી આર્કેડ, પહેલા માળે, માલવિયા ચોક, રાજકોટ - ૩૬૦ ૦૦૧ ના સરનામે, **સૌરાષ્ટ્ર વિપશ્યના રિસર્ચ સેન્ટર**ના નામે મ.ઓ./ડ્રાફ્ટ અથવા રોકડેથી મોકલી શકાશે. (બહારગામના ચેક લેવામાં આવશે નહીં.) રાજકોટ સિટી ઓફિસ : ભાભા ડાઇનિંગ હોલ, પંચનાથ પ્લોટ, રાજકોટ - ૧.

વિપશ્યના ૨૨ જાન્યુઆરી, ૨૦૦૮

આ પત્રિકામાંની સામગ્રી વિપશ્યના વિશોદ્ધન વિન્યાસ, ઇંદતપુરીના સૌજન્યથી તથા વિપશ્યના હિન્દી/અંગ્રેજી પત્રિકાઓના અંકોમાંથી પ્રકાશિત કરાય છે.

ચાર વર્ષનું લવાજમ : રૂ. ૧૦૦/-
વાર્ષિક લવાજમ : રૂ. ૩૦/-

'વિપશ્યના' Reg-No. GUJGUJ 08700/6/1/99-TC
Postal Reg. No. G-RJ-450
(Renewed upto 31.12.2008)

Posting day-25th of every month,
Posted at Rajkot RMS - 360 001.
Write PIN CODE for Correct Delivery

If undelivered please return to :

સૌરાષ્ટ્ર વિપશ્યના રિસર્ચ સેન્ટર (પત્રિકા વિભાગ)

૩-A, પ્રમુખ સ્વામી આર્કેડ, પહેલા માળે,

માલવિયા ચોક, રાજકોટ. ફોન : ૨૨૩૩૧૯૦

સિટી ઓફિસ : ફોન - (૦૨૮૧) ૨૨૨૦૮૬૧-૮૬૬

મોબાઈલ : ૯૪૨૭૨ ૨૧૫૯૧

email : info@kota.dhamma.org

Web site : www.kota.dhamma.org